

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه علامه طباطبایی

دانشکده مدیریت

پایان نامه تحصیلی برای اخذ درجه کارشناسی ارشد رشته حسابداری
رابطه بین اندازه شرکت و پیشرویی قیمت نسبت به سود حسابداری
(بررسی فرضیه پیشروی قیمت)

پژوهش و نگارش

عمید وحید

استاد راهنما:

جناب آقای دکتر محسن سهرابی عراقی

استاد مشاور:

جناب آقای دکتر یحیی حساس یگانه

استاد داور:

جناب آقای دکتر فرخ برزیده

زمستان 1388

چکیده

پیش بینی رخدادهای آینده همواره از اهمیت خاصی برای انسان ها برخوردار بوده است. داشتن اطلاعات در باره آینده موجب افزایش توان انسان در کنترل شرایط آتی خواهد شد. بر اساس همین نیاز است که در بازار سرمایه نیز کلیه گروه های ذینفع به دنبال پیش بینی وضعیت اقتصادی شرکتها در آینده هستند. یکی از مهمترین مواردی که در این پیش بینی ها همواره مد نظر قرار گرفته است، پیش بینی سود آتی شرکتها بوده است که از اهمیت بالایی برای سرمایه گذاران برخوردار است.

با توجه به اهمیت پیش بینی سود برای سرمایه گذاران، در طی تحقیقات مختلفی که در حیطه حسابداری و مدیریت مالی مطرح شده است، مدل های گوناگونی برای پیش بینی سود های آتی مطرح شده است که اغلب با استفاده از سودهای گذشته اقدام به پیش بینی آینده کرده اند. اما گروه دیگری از تحقیقات با در نظر گرفتن فرضیه بازار کارا به بررسی فرضیه پیشرویی قیمت به سود پرداخته اند و معتقدند که اطلاعات موجود در قیمت سهام توان بالایی برای پیش بینی سودهای آتی دارد.

با در نظر گرفتن این تحولات در زمینه تحقیقات حسابداری، طی تحقیق حاضر و بر اساس فرضیه پیشرویی قیمت به سود، به دنبال آزمون مدل بازار در پیش بینی سودهای آتی و مقایسه نتایج آن با مدل های قدیمی تر بوده ایم.

در این تحقیق که بر اساس اطلاعات شرکت های پذیرفته شده در بورس در دوره زمانی 1382 تا 1386 انجام گرفته است، 551 شرکت مورد آزمون قرار گرفت. بر اساس نتایج این تحقیق همچنان مدل های قدیمی تر توان پیش بینی بهتری را نشان دادند. اما از دیگر نتایج مهم به دست آمده از این تحقیق، کاهش درصد خطای مدل بازار همزمان با افزایش اندازه شرکتها بود.

فصل اول: طرح و کلیات تحقیق

- 1-1 مقدمه..... ۱
- 1-2 بیان مساله..... ۲
- 1-2-1 اندازه شرکت و پیشرویی قیمت بر سود..... ۴
- 1-2-1-1 مالکیت نهادی..... ۶
- 1-2-1-2 سود یا زیاندهی شرکت ۶
- 1-3 ضرورت تحقیق..... ۷
- 1-4 پیشینه تحقیق..... ۸
- 1-5 فرضیه یا سوالهای تحقیق ۹
- 1-5-1 فرضیه اول..... ۱۰
- 1-5-2 فرضیه دوم..... ۱۰
- 1-6 اهداف تحقیق..... ۱۰
- 1-7 روش تحقیق..... ۱۱
- 1-7-1 تعریف عملیاتی متغیرها..... ۱۱
- 1-8 روش گردآوری اطلاعات و داده ها..... ۱۲
- 1-9 قلمرو زمانی..... ۱۲

1-10 جامعه آماری.....۱۲

1-11 روش تجزیه و تحلیل داده ها.....۱۳

1-12 ساختار کلی تحقیق.....۱۴

فصل دوم: مبانی نظری و پیشینه تحقیق

2-1 مقدمه ۱۵

2-2 بخش اول: مبانی نظری تحقیق.....۱۷

2-2-1 سود.....۱۷

2-2-1-1 سود مستمر و غیر مستمر.....۱۸

2-2-2 کارایی بازار.....۱۹

2-2-2-1 تاثیر کارایی: عدم قابلیت پیش بینی ۲۰

2-2-2-2 درجات کارایی بازار.....۲۱

2-2-3 مدل گامهای تصادفی.....۲۲

2-2-4 مدل گامهای تصادفی با راندگی.....۲۲

2-2-5 آیا داده های حسابداری حاوی اطلاعات مفیدی هستند؟.....۲۳

2-3 بخش دوم: پیشینه تحقیق.....۲۵

2-3-1 مقدمه.....۲۵

2-3-2 تحقیقات خارجی انجام شده.....۲۵

2-3-3 خلاصه از برخی تحقیقات مربوط به موضوع تحقیق.....۲۳

فصل سوم: روش اجرای تحقیق

- 3-1 مقدمه..... ۴۸
- 3-2 مساله تحقیق..... ۴۸
- 3-3 فرضیه های تحقیق..... ۵۰
- 3-3-1 فرضیه اول..... ۵۱
- 3-3-2 فرضیه دوم..... ۵۲
- 3-4 روش تحقیق..... ۵۲
- 3-5 جامعه و نمونه آماری..... ۵۲
- 3-6 دوره زمانی تحقیق..... ۵۴
- 3-7 روش گردآوری اطلاعات و داده ها..... ۵۵
- 3-8 مدل تحقیق..... ۵۵
- 3-8-1 مدل تحقیق رگرسیون..... ۵۵
- 3-8-2 تعریف عملیاتی متغیر ها..... ۵۸
- 3-9 روش تجزیه و تحلیل داده ها..... ۵۹
- 3-9-1 مدل رگرسیون..... ۵۹
- 3-9-2 خصوصیات آماری مدل رگرسیون خطی..... ۶۰
- 3-9-3 فرض های کلاسیک مدل رگرسیون خطی..... ۶۲

10-3 آزمون اعتبار مدل..... ۶۳

فصل چهارم: تجزیه و تحلیل اطلاعات و ارائه یافته ها

1-4 مقدمه..... ۶۴

2-4 اعتبار مدل رگرسیونی..... ۶۴

1-2-4 بررسی نرمال بودن توزیع متغیر وابسته..... ۶۵

2-2-4 آزمون دوربین واتسن..... ۶۸

3-4 آمار توصیفی..... ۶۸

4-4 فرضیه های تحقیق..... ۷۱

1-4-4 فرضیه اول..... ۷۱

2-4-4 فرضیه دوم..... ۷۱

5-4 تحلیل رگرسیون..... ۷۲

1-5-4 مدل رگرسیون..... ۷۲

2-5-4 آزمون رتبه های علامت دار جفت های جور شده ویلکاکسون..... ۷۷

6-4 نمودارهای پراکنش..... ۸۳

7-4 هیستوگرام ها..... ۸۵

8-4 خلاصه فصل..... ۸۸

فصل پنجم: خلاصه نتیجه گیری و پیشنهاد ها

1-5 مقدمه..... ۸۹

۹۰.....	5-2 خلاصه.....
۹۴.....	5-3 نتایج تحقیق.....
۹۴.....	5-3-1 فرضیه اول.....
۹۴.....	5-3-2 فرضیه دوم.....
۹۴.....	5-3-3 بررسی فرضیه های تحقیق.....
۹۶.....	5-3-4 دلایل عدم تایید فرضیه ها.....
۹۷.....	5-4 محدودیت های تحقیق.....
۹۸.....	5-5 پیشنهاد های تحقیق.....
۹۸.....	5-5-1 پیشنهاد های مبتنی بر نتایج تحقیق.....
۹۸.....	5-5-2 پیشنهاد تحقیقات آتی.....
۱۰۰.....	منابع.....

فصل اول

کلیات

1-1 مقدمه

تحقیقات گسترده ای در زمینه بررسی محتوای اطلاعاتی اعلام سود شرکتها و نیز نحوه و میزان تغییر قیمت های سهام نسبت به اعلام سود شرکت ها صورت گرفته است. فرض اساسی تمامی تحقیقات فوق این است که سود حسابداری بر قیمت سهام پیشرویی دارد. به عبارت دیگر این سود حسابداری جاری است که قیمت آتی سهام را مشخص می نماید. اما موج جدیدی از تحقیقات در بازارهای سرمایه به دنبال بررسی این موضوع هستند که اطلاعات حسابداری مثل سود سالیانه تا چه اندازه اطلاعات مربوط برای سهامداران را در بر می گیرد. این نوع تحقیقات یک تغییر کاملا افراطی از تحقیقاتی است که قبلا انجام شده است. به جای بررسی اینکه آیا اعلام سود اطلاعاتی برای سرمایه گذاران فراهم می کند یاخیر، تحقیقات مذکور به دنبال بررسی این نکته می باشند که آیا اعلام سود، اطلاعاتی که قبلا توسط سرمایه گذاران در تصمیم گیری ها مورد استفاده قرار گرفته اند را منعکس می کنند؟ به عبارت دیگر این تحقیقات قیمت سهام و بالتبع بازدهی سهام را به عنوان پیشرو سود می بینند(فرضیه پیشرویی قیمت^۱). در حالی که تحقیقات محتوای اطلاعاتی که مورد توجه محققان پیشین بوده است سود را به عنوان پیشرو (یا بوجود آورنده) بازدهی های بازار می دیدند. هر دو دیدگاه در جای خود مناسبتهایی دارند. چرا که اعلام سود همواره حاوی مقداری اطلاعات درباره فعالیت های شرکت است که قبلا برای سرمایه گذاران ناشناخته بوده است و نیز حاوی مقداری اطلاعات است که سرمایه گذاران از منابع مختلف قبل از اعلام سود به آن دست یافته اند. فرض اساسی این تحقیقات کارا بودن بازار و حضور منابع اطلاعاتی متفاوت به غیر از صورت های مالی می باشد.

^۱ Price Leading Hypothesis

در این تحقیق سعی بر آن است تا اثر یکی از عواملی که رابطه سنتی پیشرویی سود بر قیمت را به چالش کشیده و موجب پیشرویی قیمت بر سود حسابداری خواهند شد (اندازه شرکت) را بررسی نماییم. به بیان دیگر سعی داریم فرضیه پیشرویی قیمت را در بازار سرمایه کشورمان با در نظر گرفتن عامل اندازه شرکت آزمون نماییم و برای این کار از مقایسه نتایج حاصل از روشهای گامهای تصادفی^۱ و گامهای تصادفی با راندگی^۲ نیز استفاده خواهیم کرد.

2-1 بیان مساله

روابط بین سود و قیمت سهام همواره از مسائل مهم و مورد بحث در تحقیقات حسابداری بوده است. شاید دلیل اصلی این امر از یک سو اهمیت دائمی سود در بین حسابداران و سرمایه گذاران بوده که همواره به عنوان بخش مهمی از اطلاعات حسابداری گزارش شده توسط حسابداران محسوب شده است و از سویی دیگر نیز با توجه به سازو کار بازار سرمایه همواره قیمت به عنوان عاملی مهم در جهت بدست آوردن بازده سرمایه گذاریها می باشد. با توجه به این مسائل است که همواره مباحث مربوط به نحوه گزارشگری اطلاعات حسابداری و به خصوص نحوه گزارشگری سود از موارد مورد بحث بین حسابداران و ذینفعان داخلی و خارجی بوده است. در تحقیقات اولیه حسابداری همواره گرایش محققان به سمت سود حسابداری بوده و به همین دلیل بیشتر تحقیقات در زمینه پیش بینی های مالی بر مبنای استفاده از سود حسابداری به عنوان عامل پیش بینی کننده بوده است. از مهمترین تحقیقات در این راستا می توان به تحقیق بال و براون^۳ در 1968 اشاره کرد که در

^۱ Random Walk

^۲ Random Walk With Drift

^۳ Ball & Brown

آن پیش بینی قیمت بر اساس سود با استفاده از نظریه بازار کارا در یک تحقیق تجربی مورد آزمون قرار گرفت. در ادامه این تحقیق که به اثبات توانایی سود در پیش بینی قیمت انجامید سایر محققان نیز با استفاده از تحقیقات دیگری به نتایج مشابهی رسیدند. اما از سویی دیگر با توجه به مباحث نوینی که در مدیریت مالی مطرح شده است و نیز عمومیت یافتن مسائل مطروحه در نظریه بازار کارا که تا حد زیادی نگاه محققان را از توجه صرف به اطلاعات ارائه شده توسط حسابداری (به طور اخص صورتهای مالی) به توجه روز افزون به روند بازار و مبانی جدید مورد استفاده توسط تحلیلگران و سرمایه گذاران سوق داد، تحقیقات جدیدی در زمینه معکوس کردن رابطه بین قیمت و سود انجام شد. از مهمترین تحقیقات ابتدایی موجود در این زمینه می توان به تحقیق بی و ر، لم بارت و مورس^۱ در سال 1980 اشاره کرد که به تغییر رابطه سنتی بین سود و قیمت دست زده و محتوای اطلاعاتی قیمت را در رابطه با (پیش بینی) سودهای آتی مورد آزمون قرار دادند. نتایج تحقیقات آنها حاکی از آن بود که در روش گامهای تصادفی با توجه به آنکه صرفاً به اطلاعات گذشته (سودهای گذشته) تکیه دارد پیش بینی سود دارای خطا می باشد زیرا سایر اطلاعات اضافی که در طول دوره موجود بوده و قیمت به نوعی نماینده این اطلاعات اضافی می باشد لحاظ نشده است. از طرفی حتی اصلاحات انجام شده در این روش که منجر به روش گامهای تصادفی با راندگی بود نیز اگرچه تا حدی نتایج بهتری ارائه کرد اما همچنان نسبت به استفاده از بخش اعظمی از اطلاعات موجود در بازار ناتوان ماند. در برخی موارد نیز تحقیقات حاکی از آن بوده است که در رابطه با پیش بینی سود شرکتها عوامل دیگری نیز در میزان اطلاعات موثر بوده است. در سال 1999 شاراد و بیرندار^۲ در تحقیقی به عامل اندازه شرکت به عنوان عاملی تاثیر گذار در میزان اطلاعات موجود در بازار توجه کردند. با توجه به این موضوع که برای سرمایه گذاران پیش بینی سود های آتی شرکت از اهمیت بالایی برخوردار

^۱ Beaver, Lambert and Morse

^۲ Sharad C. Asthana & Birendra K. Mishra

است، قصد بر آن است تا طی تحقیق موجود با بررسی دقت استفاده از قیمت در پیش بینی سودهای آتی در مقایسه با سایر روشهای موجود به اهمیت استفاده از قیمت به عنوان نماینده اطلاعات موجود در بازار دست یابیم و به این پرسش پاسخ دهیم که آیا می توان با استفاده از مدل مربوط به اطلاعات موجود در بازار (که در این تحقیق قیمت نماینده آن است) در مقایسه با مدل های مربوط به پیش بینی سود براساس سودهای گذشته پیش بینی بهتری از سودهایی آتی به دست آورد؟ از طرفی با توجه به تاثیر مستقیم اندازه شرکت در میزان اطلاعات موجود در بازار توجه به این عامل نیز در تحقیق انجام شده مد نظر قرار خواهد گرفت یا به عبارت دیگر:

1- آیا درصد خطای پیش بینی به دست آمده از مدل بر اساس قیمت نسبت به مدل گام تصادفی با افزایش اندازه شرکت کاهش می یابد؟

2- آیا درصد خطای پیش بینی به دست آمده از مدل بر اساس قیمت نسبت به مدل گام تصادفی با راندگی با افزایش اندازه شرکت کاهش می یابد؟

1-2-1 اندازه شرکت و پیشرویی قیمت بر سود

در ادبیات تحقیق حاضر بیان شده است که اعلام سود شرکتهای بزرگ نسبت به اعلام سود شرکتهای کوچک محتوای اطلاعاتی کمتری دارد. به بیان دیگر درصد تغییرات روی داده در قیمت سهام بعد از اعلام سود شرکت های بزرگ به طور معناداری کمتر از درصد تغییرات روی داده در قیمت سهام بعد از اعلام سود در شرکتهای کوچک می باشد. در توجیه پدیده مذکور عنوان شده است که شرکتهای

بزرگ به طور معمول از منابع اطلاعاتی بیشتری برای انتشار اطلاعات قبل از اعلام سود برخوردارند. قبل از آنکه این گونه شرکتها سود خود را اعلام نموده و صورتهای مالی را منتشر نمایند از طریق منابع مختلف اطلاعات مندرج در صورتهای مالی به بیرون راه پیدا می کند (آتیا^۱ در 1980 و 1985)، (گرت^۲ در 1980). در نتیجه هنگامی که این گونه شرکتها اطلاعات خود را منتشر می نمایند سرمایه گذاران از قبل به مقداری از آن اطلاعات دسترسی پیدا کرده اند و این بخش از اطلاعات برای آنها محتوای اطلاعاتی نخواهد داشت. یکی دیگر از دلایل مطروحه در این زمینه حجم بیشتر صرف منابع مالی و زمانی توسط شرکت کنندگان بازار برای بدست آوردن اطلاعات در رابطه با شرکتهای بزرگتر است (گراس من^۳ 1976)، (گراس من و استیگلیتز^۴ 1980) و (ورک چیا^۵ 1979 و 1982). در نتیجه در این گونه شرکتها قیمت سهام قبل از انتشار اطلاعات تا حدودی پیش بینی کننده سود حسابداری خواهد بود. این مورد در شرکتهای کوچک به صورت عکس می باشد. در این گونه شرکتها به علت عدم حضور منابع مختلف اطلاعاتی، صورتهای مالی یکی از محدود وسایل انتقال اطلاعات به شمار می آید. در نتیجه وقتی سود شرکت اعلام می شود به علت عدم پیش بینی اطلاعات مندرج در آن قبل از اعلام سود، درصد تغییرات قیمت بالاتر خواهد بود. بنابراین، در این شرکتها انتظار می رود که قیمت سهم قدرت پیش بینی کنندگی بالایی برای سود حسابداری نداشته باشد.

اما در ادبیات تحقیق حاضر دو عامل دیگر نیز به شرح زیر به عنوان عوامل اثر گذار بر پیشرویی قیمت بر سود شناسایی شده اند:

^۱ Atias
^۲ Grant
^۳ Gross Man
^۴ Stiglitz
^۵ Verrecchia

1-1-2-1 مالکیت نهادی

انگیزه برای مدیریت عملکرد جاری به دانش سرمایه گذاران در مورد عملکرد بلند مدت شرکت بستگی دارد. در نبود شاخص های مربوط به عملکرد بلند مدت شرکت، سرمایه گذاران از سود آوری جاری به عنوان شاخصی از عملکرد بلند مدت شرکت استفاده می کنند. فقدان آگاهی از عملکرد بلند مدت یک انگیزه و فرصت را برای مدیریت برای انتقال سود از دوره های آتی به دوره جاری به وجود می آورد. سرمایه گذارانی که نسبت به عملکرد بلند مدت شرکت آگاهی دارند احتمالاً از طریق مدیریت سود کوتاه مدت فریب نمی خورند و بنابراین مدیران، زمانی که سرمایه گذاران آگاه و خبره هستند انگیزه و فرصت را برای مدیریت نتایج مالی از دست می دهند. با توجه به استدلال فوق می توان نتیجه گیری کرد در حضور مالکیت نهاد ها که به عنوان سرمایه گذاران خبره شناخته می شوند، قیمت های سهام و در نتیجه بازدهی آنها با توجه به یک نگاه بلند مدت شکل گرفته است. سرمایه گذاران خبره و آگاه با توجه به عملکرد بلند مدت شرکت سود های آتی را پیش بینی کرده و در تصمیم گیری های خود در مورد خرید و فروش و نگهداری سهام لحاظ خواهند کرد. نتیجه گیری می شود که در شرکتهایی که درصد مالکیت نهادی در آنها بالا می باشد قیمت جاری سهم انعکاسی از سود های حسابداری آتی آن بوده و بنابراین پیشرویی قیمت در این گونه شرکتهای بالا خواهد بود (ونکاتاجالام و همکاران در سال 1999).¹

1-2-1-2 سود یا زیاندهی شرکت

حضور یک زیان حسابداری بیانگر این مطلب است که عدد گزارش شده نمی تواند یک راهنمای قابل اتکا برای قدرت سود آوری بلند مدت یک شرکتی باشد که در حال تداوم فعالیت است، چرا که تنها

¹ venkatachalam et al

سود در بلند مدت دوام پیدا می کند. از طرف دیگر وجود یک زیان به این معنی است که بازار نمی تواند شرکت را بر مبنای عدد گزارش شده قیمت گذاری نماید چرا که شاید منجر به منفی شدن قیمت سهم محاسبه شده شود (که با ویژگی مسئولیت محدود سهام متناقض است). بنابراین هنگام قیمت گذاری شرکتهای زیانده بازار باید ماورای زیان گزارش شده را بررسی نماید تا شاخص هایی مبنی بر اینکه این زیانها تا چه مدتی ادامه خواهند یافت پیدا کند. با توجه به این نکته که زیان در اثر عوامل مختلفی به وجود می آید، می توان استدلال کرد که دوام آن نیز به علت به وجود آورنده آن بستگی دارد. اگر به عنوان مثال زیان به وجود آمده در اثر کاهش ارزش سرمایه گذاری ها باشد و این احتمال وجود داشته باشد که قیمت سهام سرمایه گذاری شده در سال آتی افزایش خواهد یافت بنابراین در سال آینده شرکت سود خواهد داشت و قیمت سهام به علت پیش بینی سود آتی افزایش خواهد داشت (یا حداقل کاهش نخواهد یافت). اما اگر علت زیان ناتوانی در عملیات فروش شرکت باشد خود این مطلب می تواند بیانگر یک کاهش بیشتر در فروش سال بعد و در نتیجه سقوط قیمت سهام شود. بنابراین با توجه مفروضات فوق می توان بیان کرد که احتمال پیشروی قیمت بر سود حسابداری در شرکتهای سودآور بیش تر از شرکتهای زیانده خواهد بود (واکر و همکاران در سال 2007)¹.

3-1 ضرورت تحقیق

بحث در مورد محتوای اطلاعاتی گزارشهای مالی شرکتهای می تواند بحث کارایی بازار را نیز مطرح سازد. بنابراین، هرگونه نتیجه گیری در مورد افزایش یا کاهش میزان محتوای اطلاعاتی گزارشهای

¹ Waker et al

مالی شرکتها نوعی نتیجه گیری در مورد وجود یا عدم وجود کارایی در بازار می باشد. از طرف دیگر شناسایی عوامل اثر گذار بر میزان محتوای اطلاعاتی گزارشهای مالی بر تصمیمات مدیران در انتخاب نوع وسیله انتقال اطلاعات و نیز تصمیم گیری بر مبنای هزینه فایده آنها اثر گذار است. با توجه به اثرگذاری متغیر اندازه شرکت بر محتوای اطلاعاتی گزارشهای مالی به نظر می رسد مدیران شرکتهای بزرگ در وضعیت متفاوتی در زمینه تصمیم گیری در مورد روشهای انتقال اطلاعات نسبت به مدیران شرکتهای کوچک قرار می گیرند. همچنین سرمایه گذاران شرکتهای مختلف نیز در مورد تصمیم گیری در زمینه زمان و قیمت خرید و فروش سهام در دست عامل اندازه شرکت را مد نظر قرار خواهند داد. با توجه با اهمیت پیش بینی سود در بدست آوردن بازده بالاتر از سرمایه گذاریها ادامه تحقیقات تکمیلی در این زمینه همواره در دستور کار محققان حسابداری بوده است. از سویی دیگر ارائه پیشنهادهاى جدید در زمینه این تحقیقات لازمه رسیدن به نتایج دقیقتر و صحیحتر خواهد بود. به همین دلیل در تحقیق حاضر هدف آن است که به بررسی توان پیش بینی عامل قیمت (به عنوان نماینده اطلاعات اضافی موجود در بازار) با در نظر گرفتن اندازه شرکت پردازیم تا بتوانیم از راههای جدید تر به ارقام صحیح تری از پیش بینی سود سال آتی شرکت ها دست یابیم.

1-4 پیشینه تحقیق

اهمیت سود در بین سرمایه گذاران و سایر شرکت کنندگان در بازار سرمایه واقعیتی انکار ناپذیر است که در تحقیقهای مختلف حسابداری به آن اشاره شده است. گاه برای دفاع از حسابداری به بررسی محتوای اطلاعاتی سود حسابداری پرداخته شده و گاه برای کمک به سرمایه گذاران در بدست آوردن بازده بالاتر از طریق راههای مختلف، به پیش بینی آن پرداخته اند. تحقیقات اخیر در رابطه با پیش بینی سود منجر به در نظر گرفتن عوامل جدیدی در زمینه پیش بینی سود شده که در گذشته کمتر

مد نظر قرار می گرفت. آتیاس^۱ (1980 و 1985) و گرت^۲ (1980) به این نتیجه رسیدند که در شرکتهای بزرگ مقادیر بیشتری از اطلاعات نسبت به شرکتهای کوچک در دسترس می باشند. گراسمن^۳ (1976) و گراسمن و استیگلitz^۴ (1980) و ورکچیا^۵ (1979 و 1982) نشان دادند هرچقدر اطلاعات در مورد یک شرکت بیشتر باشد قیمتتهای سهام آن شرکت محتوای اطلاعاتی بیشتری خواهند داشت. ایرز و فریمن^۶ (2000) نیز به این نتیجه رسیدند که در شرکتهای بزرگتر قیمتتهای سهام از قبل از اعلام سود تا حدود بیشتری نسبت به شرکتهای کوچک، سود حسابداری اعلام شده را پیش بینی می کنند. واکر و همکاران^۷ (2007) نیز پی بردند که سود یا زیان دهی شرکت نیز در کنار متغیر اندازه شرکت بر رابطه بین پیشرویی قیمت بر سود اثر گذار است. ونکاتاجالام و همکاران^۸ (1999) مشاهده کردند که درصد مالکیت نهادی نیز بر محتوای اطلاعاتی اعلام سود شرکتها اثر گذار است. کولینز و کوتاری^۹ (1987) به یک رابطه معنادار بین اندازه شرکت و بازدهی قیمت سهام دست یافتند.

5-1 فرضیه ها یا سوالهای تحقیق

با توجه به چارچوب نظری پیش گفته و مسائل مطرح شده در بخش مقدمه، تشریح و بیان مسئله و سابقه مطالعات صورت گرفته فرضیه های اصلی تحقیق به شرح زیر قابل صورت بندی است:

^۱ Atias
^۲ Grant
^۳ Gross Man
^۴ Gross Man & Stiglitz
^۵ Verrecchia
^۶ Freeman
^۷ Waker et al
^۸ venkatachalam
^۹ Kothari & W. Colins

1-5-1 فرضیه اول

درصد خطای پیش بینی بدست آمده از مدل بر اساس قیمت نسبت به مدل گام تصادفی^۱ با افزایش اندازه شرکت کاهش می یابد.

1-5-2 فرضیه دوم

درصد خطای پیش بینی به دست آمده از مدل بر اساس قیمت نسبت به مدل گام تصادفی با راندگی^۲ با افزایش اندازه شرکت کاهش می یابد.

1-6 اهداف تحقیق (شامل اهداف علمی، کاربردی، و ضرورت‌های خاص انجام تحقیق)

هدف اساسی از انجام تحقیق حاضر شناسایی اثر میزان و نوع رابطه ای است که بین اندازه شرکت و درصد پیش بینی کنندگی قیمت جاری سهم نسبت به سود حسابداری آتی برقرار است. همانطور که در پیشینه تحقیق حاضر نیز بحث شد عوامل مختلفی بر رابطه پیشرویی قیمت بر سود حسابداری اثرگذار هستند. شناسایی اثر عوامل مذکور خود زمینه ای برای بحث در مورد کارایی بازار فراهم می نماید. از میان عوامل مختلف اثر گذار نظیر سود یا زیاندهی شرکت، مالکیت نهادی، اندازه شرکت و.... هدف اصلی تحقیق حاضر بررسی رابطه اندازه شرکت با محتوای اطلاعاتی گزارشهای مالی شرکتها خواهد بود.

^۱ Random walk

^۲ Random walk with drift